NĀC

Kurzemes Katoļu bīskapijas informatīvs laikraksts

Nr. 6 (65)
Decembris
2011

Dievs, kas šai vissvētajai naktij liki atmirdzēt patiesās gaismas spožumā, ļauj mums Debesīs priecāties tajā gaismā, par kuras noslēpumiem mums tiek sludināts virs zemes.

Kristus dzimšanas vigīlija

Kristus dzimšanas svētku vakarā apsēdīsimies pie galda, lai baudītu vigīlijas vakariņas, bet pirms tam – dalīsimies ar oblātēm. Ar baltu galdautu pārklātajā galdā tiek celti 12 ēdieni, bet galda vidū ir siens un uz tā – oblātes, kas ir Dieva dzimšanas simbols. Ir vēl kāda tradīcija – uz galda uzlikt vienu trauku komplektu nezināmam viesim. Ko šīs lietas nozīmē un uz ko norāda?

Viss vigīlijas vakariņās notiekošais mūs ved pie jaundzimušā Bērna – Jēzus! Mēs lietojam nosaukumu "vakariņas", nevis svinīgas vakariņas, bankets vai ģimenes tikšanās, jo tam ir dziļa simboliska nozīme, kas atgādina par citām Vakariņām! Savas zemes dzīves beigās Jēzus sapulcināja savus mācekļus ap galdu uz Pēdējām Vakariņām, kuru laikā veica brīnumu – neraudzētu maizi pārvērta par savu Miesu. Jēzus ir kļuvis tieši par šo Maizi, lai mums atklātu savu mīlestību. No šī brīža Viņš ir klātesošs tieši zem maizes zīmēm – baltas, apaļas oblātes, kura konsekrēta Svētajā Misē un kuru saucam par Hostiju. Baltā oblāte, katrā Svētajā Misē, kļūst par Kristus Miesu – Kristus, kurš caur savu nāvi un augšāmcelšanos mums ir nesis pestīšanu, atbrīvošanu no grēkiem. Tādēļ naktī, kad atceramies Jēzus dzimšanu, pulcējamies mājās pie galda uz vakarēdienu, lai savstarpēji dalītos ar neraudzētu, baltu maizi – oblāti. Mēs to ņemam savās rokās, lai tajā dalītos ar saviem tuvākajiem, lai viens otram izteiktu svētku vēlējumus. Daloties ar oblāti, vēlamies atcerēties, ka tā ir izlīgšanas un piedošanas simbols, mūsu savstarpējās mīlestības zīme. Šī oblāte mūsu rokās, izstiepta pretī kādam tuvākajam, palīdz krist naida, dusmu un nevēlēšanās mūriem un ļauj dzimt mīlestībai. Tieši tad tā dzimst mūsos no jauna, jo mūsu vidū ir Kristus. Vēlāk, svinīgās Svētās Mises laikā, Kristus Dzimšanas svētkos, zem konsekrētās baltās maizes zīmes savās sirdīs pieņemsim klātesošu pašu Kristu.

Kristus dzimšanas svētku vigīlijā mēs dalāmies mīlestībā, laužot baltu, neraudzētu maizi – oblāti

Foto: Laila Dūne

Pēc savstarpējas sveikšanas, dažādu grūtu lietu piedošanas, vigīlijas vakariņu dalībnieki sēžas pie galda. Pie galda nevaram sēsties, ja esam sastrīdējušies un dusmīgi. Galds ir vienotības simbols. Tas pulcina visus klātesošos, un, pie tā apsēžoties, mēs visi viens otram esam tuvi. Katrā mājā galds ir vissvarīgākā vieta.

Pie Pēdējo Vakariņu galda atradās arī Jūdass Iskariots, kuram tas bija jāpamet, jo viņš nevēlējās būt kopā ar Jēzu un apustuļiem. Viņš sarāva vienotību, nododot Jēzu, un ļāva, lai viņa sirdī uzvar ļaunums un tumsība. Jūdass pats nošķīrās no apustuļiem un Jēzus. Neviens viņu nepadzina, viņš pats aizgāja. Evaņģēlists Jānis raksta, ka pēc Jūdasa iziešanas no Pēdējo Vakariņu telpas, bija nakts, tātad – tumsa. Tur, kur nav Jēzus, ir tumsa, nakts. Par to mums atgādina Advents, liturģiskais sagatavošanās laiks pirms Kristus Dzimšanas svētkiem. Rorātes Svētās Mises laikā, kas tiek svinēta Dievmātes godam, baznīcā tiek izslēgtas visas gaismas, deg tikai viena īpaša svece, kas simbolizē Mariju, Jēzus Māti, kura kā pirmā no cilvēkiem pieņēma Gaismu. Mēs esam tumsā un gaidām uz Gaismas dzimšanu. Savstarpējā piedošana palīdz mūsu sirdīs dzimt Gaismai. Par to atgādina arī gaismiņas, kas tiek iedegtas Ziemsvētku eglītēs.

Balta gaisma, kas ved uz piedošanu, galds, kas nostiprina vienotību, un brīva vieta pie galda, kura atgādina par mūsu sirds atvērtību pret cietējiem, ir simboli, kas Kristus dzimšanas svētku vigīlijas vakarā mums neļauj noslēgties tikai mūsu vistuvāko cilvēku lokā. Jāzeps un Marija, ierodoties naktī Betlēmē, neatrada vietu, kur atpūsties un pārnakšņot. Cilvēku sirdis bija pārāk nodarbinātas ar savām darīšanām, lai pieņemtu zem sava jumta divus ceļiniekus. Jēzum bija jāpiedzims Betlēmes stallītī, nabadzībā, citu ganu vidū, kuri, kaut arī bija nabadzīgi, tomēr ar bagātām un atvērtām sirdīm. Tātad vigīlijas vakariņu galdam un baltajai oblātei ir mums jāmāca būt atvērtiem uz citiem cilvēkiem, jūtīgiem uz cilvēku nelaimēm. Mums jākļūst par maizi, kas ir domāta citiem – maizi, kura ir dalāma.

Labai Dieva Dzimšanas svētku pārdzīvošanai mūs sagatavo Advents – priecīgais gaidīšanas laiks. Adventa simbols ir četras vainagā novietotas sveces, kuras tiek aizdegtas katrā Adventa svētdienā. Tādā veidā sveču gaisma kļūst aizvien gaišāka, izgaismojot tumsību. Tumsa ir grēka, apjukuma un attālināšanās no Dieva simbols. Adventa sveces atgādina, ka mums ir jāparūpējas par to, lai mūsos nebūtu šīs tumsas – grēka. Jānis Kristītājs aicināja: „Sagatavojiet Kungam ceļu, taisnojiet Viņam takas." Šī *ceļa gatavošana*, pirmkārt, nozīmē no savas sirds izmest grēka tumsu un atvērties *Gaismai*.

Jēzus Kristus dzimšana cilvēkiem atnes Gaismu, to Gaismu, kas nekad nenoriet, Gaismu, kas atver cilvēku sirdis uz mīlestību un otru cilvēku. Tādēļ priecāsimies un nostāsimies pie vigīlijas galda ar atvērtām sirdīm uz šo Gaismu! Lai Kristus Gaisma mūsos nekad nenodziest un lai Jēzus dzimst mūsos vienmēr no jauna!

Tēvs
Jaceks Šprenglevskis OP

ŠAJĀ NUMURĀ:

2.lpp. Garīgā semināra jaunie audzēkņi

3.lpp. J. Salijs par Dieva gribu vakar un šodien

4. – 5.lpp. Dominikāņu laju kopiena

6.lpp. Karmela klosteris Ikšķilē

7.lpp. Privātās atklāsmes, jaunās grāmatas

8.lpp. Ziņas

Garīgā semināra jaunie audzēkņi

Foto: Ieva Liede

No kreisās: Dz. Kļava, D. Ozoliņš, V. Vārpsalietis, J. Grīgs, A. Pastars, A. Zakars; otrajā rindā: R. Andžāns un M. Brenčs

Aigars Zakars
(Rīgas arhidiecēze)

Pirms iestāšanās Garīgajā seminārā studējis gan Liepājas Pedagoģiskajā augstskolā, gan Latvijas Universitātē. Aiz muguras arī darba pieredze Tieslietu ministrijā iekšējā auditora amatā. Aigars guvis bagātu pieredzi, dodoties dažādos svētceļojumos. Caur priestera kalpošanu viņš vēlas kļūt par starpnieku Dieva žēlastību dalīšanā cilvēkiem, uzskatot, ka priesterim ir būtiska cieša vienotība ar Kristu.

Vai plašā, iepriekš iegūtā, izglītība noder, mācoties Garīgajā seminārā?

Jā, tā viennozīmīgi noder, īpaši tajā studiju procesā, kurā šobrīd esmu.

Kā jūs sapratāt, ka nevēlaties turpināt iesākto, bet radikāli mainīt savu dzīvi?

Doma apgūt teoloģiju un mācīties par priesteri manī uzausa laiku pa laikam, bet tieši šogad es tajā vairāk ieklausījos un tai sekoju. Protams, vai šī iekšējā balss, kas mani mudina kļūt par priesteri, ir tiešām autentisks Dieva aicinājums, atklāsies Semināra studiju un formācijas laikā.

Jūs vairākkārt esat devies svētceļojumos gan kājām uz Aglonu, gan braukšus uz tālākām vietām, ko jums šī pieredze ir devusi?

Šie svētceļojumi nenoliedzami ir snieguši garīgu piepildījumu, kas stiprināja ikdienas pienākumu pildīšanai. Svētceļojumi vienmēr ir iespēja atklāt Dieva mīlestību jaunā veidā un ieklausīties Viņa vārdos. Domāju, ka svētceļojumi arī ir veicinājuši manu izvēli iestāties Garīgajā seminārā.

Kā jūs jūtaties kā pirmā kursa seminārists?

Esmu iejuties. Neierasta ir agrā celšanās, pie tās vēl jāpierod, īpaši brīvdienās.

Vai ir kādas lekcijas, kuras jūs īpaši uzrunā, ieinteresē?

Vairāk saistošs man šķiet ievads garīgās dzīves teoloģijā. Gan klausoties lekcijas, gan lasot uzdoto literatūru, es rodu atbildes uz iepriekš uzdotiem jautājumiem.

Aldis Pastars
(Rēzeknes-Aglonas diecēze)

Pēc Jēkabpils valsts ģimnāzijas beigšanas izmēģinātas studijas Latvijas Lauksaimniecības universitātē, kā arī Rīgas Augstākajā reliģijas zinātņu institūtā (RARZI). Aldi saista arī mūzika, viņš spēlē ģitāru, raksta dziesmu tekstus, kuros pauž savu pieredzi attiecībās ar Dievu. Par svarīgāko priestera kalpošanā uzskata mīlestību uz visiem cilvēkiem, vēlot otram labu.

Kā tu saprati, ka iepriekš uzsākto dzīves ceļu vēlies mainīt un iestāties Seminārā?

Kad es studēju Lauksaimniecības universitātē zemes ierīcību, domāju, ka tas būs viegli, un tā arī bija, bet sava slinkuma pēc studijas neturpināju. Tad kāds priesteris man vaicāja, vai vēlos kļūt par priesteri, bet mana atbilde bija: „Nē, es vēlos zināšanas." Tad viņš man ieteica studēt RARZI, un tā es arī darīju. Pēc viena gada studijām tomēr nolēmu iestāties Garīgajā seminārā, bet es vēl nevaru teikt, ka esmu savā dzīvē atradis īsto vietu.

Ko tu esi atklājis, mācoties Seminārā?

Esmu atklājis ļoti daudz un katru dienu turpinu atklāt. Domāju, ka būtu ļoti jauki, ja visiem cilvēkiem vismaz gadu būtu iespēja gūt šādu pieredzi, kāda tā ir Garīgajā seminārā. Šeit ir brīnišķīga iespēja būt Dieva tuvumā, lūgsnā, un tad Viņš mani veido pēc sava prāta. Protams, tas nav iespējams bez cilvēka brīvas gribas, kas arī mani pagaidām šeit tur. Te ir lieliska atmosfēra, lai būtu tuvāk Dievam, un tas ir viss, kas ir vajadzīgs, pārējo Viņš pats izdarīs.

Vai tu ļaujies, lai Dievs tevi veido?

Cik es ļaujos, to es nezinu. Varbūt tā ir tikai izdevīgas vietas meklēšana. Pirmais gads Seminārā ir tikai skatīšanās un taustīšanās. Aicinājuma atpazīšana ir ļoti individuāla.

Dāvis Ozoliņš
(Rīgas arhidiecēze)

Kalpojis par ministrantu, darbojies arī jauniešu un pieaugušo Alfas kursa komandā. Iegūtā izglītība un hobijs saistīts ar autoremontu. Par svarīgu priestera kalpošanā Dāvis uzskata dievbijību un dziļu lūgšanas dzīvi, kas palīdz uzturēt saikni ar Dievu un palikt dialogā ar Viņu.

Kā tu sevī atklāji aicinājumu uz priesterību?

Es neatklāju – tas bija Dievs, kas man to atklāja. Es uz to pat netiecos un par to nedomāju, bet tas bija viens moments. Es dzīvoju savu cilvēka dzīvi, un tad pēkšņi manī ienāca šī doma, kas bija skaidra un nepārprotama.

Kā tas notika?

Tajā laikā dzīvoju tehnikuma kopmītnēs un man patika pašam plānot savu dzīvi, nospraužot svarīgākos dzīves punktus. Domāju par tehnikuma beigšanu, sava biznesa uzsākšanu, vajadzēja arī kaut kādas ievadlīnijas par nākamās ģimenes veidošanu. Savu dzīvi saliku pa *plauktiņiem*, bet tad pēkšņi viss sabruka un manī ienāca tikai viena doma – kļūt par Dieva kalpu vistiešākajā nozīmē.

Vai tagad, esot Seminārā, šī doma nostiprinās?

Protams, ir arī šaubas. Pirms Semināra es vairāk dzīvoju ilūzijās par to, kāda būs dzīve šeit, bet, kad esmu šeit nokļuvis, tad no acīm ir nokritušas *klapes*. Manas iedomas tomēr atšķīrās no tā, ko es sastapu šeit, ne ļoti radikāli, bet mazliet savādāk tomēr ir. Šeit nav viegli, tā ir cīņa, kas visu laiku notiek manī.

Kas tā ir par cīņu?

Pirmkārt, tā ir cīņa ar pagātni – bijušo un to, kas potenciāli bija iespējams. Bet tas viss ir vajadzīgs, jo nostiprina manu aicinājumu.

Kāda tev atklājas dzīve Seminārā?

Dzīve šeit ir ļoti piepildīta ar notikumiem, iekšējiem atklājumiem pašam par sevi. Te dzīvojot, nav jādomā par to, ko ēdīšu, kā nomaksāšu rēķinus un kad mašīnā atkal būs jālej degviela, šeit tas viss atkrīt. Paliek es un Dievs. Mēs šeit esam *atslēgti* no ārpasaules, bet tad, kad fiziski esam ierobežoti, varam dvēselē atklāt savu brīvību.

Dzintars Kļava
(Rīgas arhidiecēze)

Bijis uzņēmējs, bet iekšēji sevī vienmēr jutis vēlēšanos kļūt par priesteri. Dzintars uzskata, ka priesterim jābūt godprātīgam, uzticīgam, šķistam, pilnam ar mīlestību uz Dievu un cilvēkiem.

Kā tevī nobrieda aicinājums uz priesterību?

Tas manī brieda vairāku gadu garumā. Pēdējo divu gadu laikā es vairāk iesaistījos karitatīvajā darbā vairākās draudzēs, palīdzot dažādiem cilvēkiem, līdz ar to arī pats daudz mācījos. Vairāku cilvēku un arī savas iekšējās pasaules mudināts, sajutu aicinājumu iestāties Garīgajā seminārā, veltot sevi Dievam.

Vai bija viegli izdarīt šo izvēli?

Protams, viegli nebija. Piedzīvoju daudzus pārbaudījumus, bet tam visam ir cauri redzams tas, kā Dieva mīlestība mani ir vadījusi un sargājusi. Vēlos, sevi pilnībā ziedojot Dievam, pateikties par Viņa mīlestību un visu to, ko Viņš manā dzīvē ir darījis.

Kāds priesteris tu vēlētos būt?

Noteikti svēts. Man ir jābūt gatavam darīt katru labu darbu, ko Kungs man liks priekšā.

Kā dzīve Seminārā palīdz piepildīt aicinājumu uz priesterību?

Varu teikt, ka pirmās trīs nedēļas bija smagas, jo ļaunais gars neguļ un visādā veidā cenšas kavēt ceļu pie Dieva. Ļoti palīdz lūgšana un arī tas, ka daudzi cilvēki lūdzas par mani, tas mani stiprina, jo neesmu šajā ceļā viens. Jūtu lūgšanas spēku. Dievs redz un rūpējas, lai šis ceļš nebūtu ne par vieglu, ne par smagu.

Jānis Grīgs
(Rīgas arhidiecēze)

Trīs gadi aizvadīti, dzīvojot Mazajā seminārā. Dvēselē vienmēr izjutis dziļu vēlēšanos pateikties Dievam par visu no Viņa saņemto, un priesterību uzskata par labāko veidu, kā to izdarīt.

Kā tevī dzima aicinājums uz priesterību?

Es augu ticīgu audžuvecāku ģimenē, kur arī pamazām atklājās mans aicinājums. Sāku piekalpot par ministrantu, meklēju iespēju veidot tuvākas attiecības ar Dievu, tā es pamazām sāku interesēties par šo aicinājumu.

➔ Turpinājums

Foto: www.katedrale.lv

Kurzemes diecēzes apmeklējuma laikā semināristi viesojās Kandavas baznīcā, kur katrs klātesošajiem stādījās priekšā

➔ Turpinājums

7. klasē sāku mācīties Rīgas Katoļu ģimnāzijā, tā bija iespēja tālāk garīgi izglītoties. Šajā laikā arī manī nostiprinājās vēlme kalpot Kristum.

No 10. līdz 12. klasei dzīvoju Mazajā seminārā, kuru vadīja priesteris Andris Kravalis. Manī radās domas par to – kā var zināt, ka tas ir mans aicinājums? Nebija vienkārši izprast, vai Dievs mani aicina uz priesterību. Emocionāli nojautu, ka šajā aicinājumā ir kaut kas dziļāks, kas domāts man, tikai jāprot to satvert. To es sāku izprast tad, kad sastapos ar dažādiem pārbaudījumiem. Dažādās grāmatās meklēju informāciju par aicinājumu, piedalījos dažādās rekolekcijās, tas palīdzēja man pamazām vairāk saprast un atklāt, ka, meklējot attiecības ar meitenēm, manī radās nemiers, bet, atgriežoties pie domas par aicinājumu uz priesterību, manī ienāca miers. Izdarot izvēli un iestājoties Garīgajā seminārā, manī ienāca vēl lielāks miers.

Vai šis miers tevī ir saglabājies?

Patiesībā, ja nemāktu šaubas, kārdinājumi un pārbaudījumi, tad būtu jāsāk domāt, ka kaut kas nav kārtībā. Ir reizes, kad, no rīta pamostoties, domāju – ko es te daru? Tomēr ticība un paļāvība par izvēlētā ceļa pareizību ir dziļi manī. Saprotu, ka Dieva aicinājumu es nevaru pavirši nolikt malā, ja tā rīkotos. Izvēle, ja esi aicināts, ir jāizdara nekavējoties, jo visu pārējo nepieciešamo Dievs dos, jo tas ir Viņa. Tas nav tā kā tad, ja kāds lūdz izdarīt kādu darbu, tu tikai saki jā, jā, lai ātrāk tiktu no viņa vaļā.

Mareks Brenčs
(Rēzeknes-Aglonas diecēze)

Ticību mantojis no savas vecmāmiņas un to praktizējis jau kopš bērnības. Seminārā iestājies, jo jutis spēcīgu aicinājumu uz priesterību. Mareks uzskata, ka kalpošanā svarīgākais ir izkopt savu sirdi, šajā darbā nevar būt paviršs.

Vai tavā dzīves ceļā ir bijuši kādi cilvēki, kuri palīdzējuši atpazīt aicinājumu uz priesterību?

Reiz piedalījos kādā pārpratumā starp luterāņiem un katoļiem, šajā reizē kāds cilvēks, tādā kā strīdus veidā, man palīdzēja saprast savu aicinājumu. Pēc tam sapnī redzēju Jēzu un pieņēmu to kā zīmi manam aicinājumam. Triju turpmāko gadu laikā aicinājums uz priesterību manī nostiprinājās, īpaši, ejot svētceļojumā no Balviem uz Aglonu.

Ko, tavuprāt, svētceļojums dod cilvēka garīgajai dzīvei?

Tas izrauj cilvēku no ikdienas rutīnas. Daudziem ikdienā varbūt pat nav laika, lai palūgtos, bet svētceļojums ir tā vide, kur visu citu vari aizmirst un nodoties lūgšanai. Cilvēks svētceļojumā mainās. Dzīve Seminārā arī līdzinās svētceļojumam, tikai te tas ilgst 6 gadus.

Ko tev nozīmē ticība Dievam?

Ticība man nozīmē visu dzīvē nepieciešamo, jo Dievs vienmēr ir ar mani. Jau bērnībā baznīca man bija vismīļākā vieta, jau tuvojoties tai, mani pārņēma pacilātība. Baznīcā iegāju kā pilnīgi cits cilvēks, visas ikdienas rūpes atstājot aiz sliekšņa, un iznācu jau pārveidots. Patiesībā, ja man nebūtu ticības, tad es šeit neatrastos.

Roberts Andžāns
(Rīgas arhidiecēze)

Pēc vidusskolas beigšanas nolēmis stāties Garīgajā seminārā. Ļoti skaidri izjutis Dieva darbību savā dzīvē, piemēram, kārtojot eksāmenus Mūzikas skolā. Priestera kalpošanā par svarīgu uzskata paļāvību uz Dievu, ticību, cerību un mīlestību.

Kas tevi pamudināja iestāties Seminārā?

Šī doma manī bija jau kopš bērnības. 13 gadus kalpoju par ministrantu Svētajās Misēs, tas man bija pamudinājums iestāties Seminārā. Man patika saikne ar cilvēkiem.

Kāpēc tev šķiet saistoša priestera kalpošana?

Tāpēc, ka tā ir iespēja palīdzēt cilvēkiem iepazīt Patiesību. Palīdzot citiem, es palīdzēšu arī pats sev tikt Debesīs.

Vai Seminārā sastapies ar to, ko biji iedomājies, cerējis?

Man nebija stereotipu par Semināru. Protams, sevi ir jālauž, jāpielāgojas jaunajiem apstākļiem. Sākumā bija grūti pierast pie tā, ka agri ir jāceļas un agri jāiet gulēt. Pirms tam, mācoties divās skolās, reizēm iznāca mācīties pat līdz trijiem naktī. Tagad jāpierod mācīties pa dienu.

Vai Semināra ritms palīdz?

Jā, pēc šeit aizvadītajiem mēnešiem, es jūtu, ka šis ritms man palīdz.

Valters Vārpsalietis
(Rīgas arhidiecēze)

Pēc vidusskolas absolvēšanas studējis Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultātē. Vēsture, pēc Valtera domām, palīdz saprast saistības, cēloņus un sakarības. Seminārā iestājies, lai pārbaudītu, vai tas ir viņa – aicinājums uz priesterību.

Kā tevī izkristalizējās aicinājums uz priesterību?

Pirmo reizi šī doma manī ienāca vidusskolā, bet tad tā vēl nebija tik skaidra un pārliecinoša. Laika gaitā tā uzplaiksnīja atkal no jauna. Tad es nolēmu pārbaudīt – vai man ir aicinājums uz priesterību, vai nav, ļaujot, lai Baznīca ar savu autoritāti to izlemj.

Vai tev ir svarīgi uzturēt personiskas attiecības ar Dievu?

Manā dzīvē ir bijuši posmi, kad esmu to darījis vairāk, un posmi – kad mazāk. Pēdējā laikā sāku izjust dziļākas ilgas pēc Dieva. Varu teikt, ka agrāk tas nebija tik apzināti, ejot uz baznīcu ar vecākiem vai vecvecākiem. Studiju laikā jau biju patstāvīgs un pats iegriezos Sv. Marijas Magdalēnas baznīcā arī darbadienās.

Šeit, Seminārā, varu izkopt savu garīgo dzīvi, atmetot visu lieko, nevajadzīgo…

Kāda šķiet dzīve Seminārā?

Es biju domājis, ka būs daudz grūtāk. Protams, ir ļoti daudz jāstrādā, un man ir vēlēšanās izmantot visas tās iespējas, kas šeit tiek sniegtas.

Intervēja **Ieva Liede**

Dieva griba vakar un Dieva griba šodien

Jaceks Salijs OP

Lūdzu pēc glābiņa, jo jūtos, gandrīz kā nosodīta. Man bija attiecības ar cilvēku, kurš mani ļoti mīlēja. Arī es viņu mīlēju. Kopā dzīvojām divus gadus. Laulāti nebijām, jo abi bijām praktiski neticīgi. Es viņam ļoti nodarīju pāri, jo pametu viņu bez nopietna iemesla. Taču katrās attiecībās brīžiem mēdz būt grūti, pa brīžam garlaicīgi, apnicīgi, bet man bija priekšstats, ka – ja kaut kas reizēm ir ne tā, kā es vēlētos, tad tā ir viņa vaina. Kad gāju prom, viņš lūdzās, lai palieku. Es zināju, ka nodaru viņam pārestību, bet tomēr no viņa aizgāju. Šodien pat nezinu, kas ar viņu notiek, jo viņš izbrauca uz ārzemēm un nozuda no mana redzesloka.

Ātri atradu sev jaunu vīrieti. Salaulājāmies baznīcā, jo viņam tas bija ļoti svarīgi. Pateicoties viņam, atguvu pazaudēto ticību. Esmu kļuvusi gudrāka tik lielā mērā, ka jau esmu sapratusi to, ka laulībā mēdz pa brīžam būt grūti, pa brīžam apnicīgi. Esmu samierinājusies pat ar to, ka mans vīrs nekad nelīdzināsies tam pirmajam. Varētu teikt, ka ne tikai neesmu sodīta par to lielo pāridarījumu, ko izdarīju, bet, ka esmu pat saņēmusi balvu, jo taču atguvu ticību Dievam.

Tomēr – nav grēka bez soda. Es ciešu no drausmīgiem sirdsapziņas pārmetumiem. Vissliktākais ir tas, ka nomoku savu vīru ar nemitīgiem atgādinājumiem, ka mūsu laulība ir veidota uz citam nodarītas netaisnības pamatiem. Viņš man mēģina izskaidrot, brīžam dusmojas, brīžam draud, ka tādā veidā ilgāk ar mani vairs nespēs izturēt. Jau vairākas reizes ar šo problēmu biju pie grēksūdzes, bet nekas nelīdz.

Foto no interneta

Sirdsapziņas pārmetumu mērķis ir dziedināt mūsu tagadni un nākotni

Vai tie patiešām ir sirdsapziņas pārmetumi, ja jau to sekas ir pāridarījums? Jo tagad taču (lai nosauktu lietas īstajā vārdā) jūs maitājat dzīvi savam vīram un norokat pati savu laulību.

Es jums gribētu dot padomu – saprast atšķirību starp sirdsapziņas pārmetumiem un sirdēstiem. Sirdsapziņas pārmetumi ir Dieva dāvana, sirdēsti – šīs dāvanas izkropļojums. Šķiet, ka tas, ko Jūs pārdzīvojat, ir tieši sirdēsti vai – citādi sakot – tādi sirdsapziņas pārmetumi, kas ir pazaudējuši savu mērķi un tā vietā, lai atjaunotu, sagrauj cilvēku.

Sirdsapziņas pārmetumu mērķis ir dziedināt mūsu tagadni un nākotni. Mēģināsim to īsi aprakstīt. Diemžēl tā ir noticis, ka nepaklausīju sirdsapziņas brīdinājumiem un pieļāvu kādu ļaunumu. Tādēļ mana sirdsapziņa ceļ trauksmi, ka kaut kas ļauns ir noticis un, ja to neizlabošu, tad varu aiziet bojā. Šādā veidā, pateicoties sirdsapziņas pārmetumiem, varu atpazīt savu vainu, Dieva vaiga priekšā to nosodīt un sargāties no tās ļaunajām sekām. Ja sekošu sirdsapziņas balsij, tad meklēšu izlīgumu ar Dievu, un iespēju robežās ar tiem, kam esmu nodarījis pāri. Es mēģināšu izlabot to, kas vēl sauc pēc izlabošanas. Ar pazemību un nožēlu pieņemšu sava grēka sekas, kuras jau vairs labot nav iespējams.

Kā redzat, sirdsapziņas pārmetumi darbojas, lai mūs glābtu. Skaidrs, ka ir žēl, ka esi pieļāvis šo ļaunumu, tā saka man mana sirdsapziņa, bet vismaz nekrīti izmisumā, tikai ātri atgriezies, lai tev vēl kas sliktāks neatgadītos. Ja jau pagātnē pieļāvi šo grēku, tad vismaz sargies no nākamā grēka šodien un rīt. Apziņa, ka kādreiz sagrēkoji, lai mazina tavu patmīlu, bet visupirms – lai tevi mudina uz labo.

Sirdsapziņas pārmetumi var zaudēt savu patieso mērķi un kļūt par postošiem, bezjēdzīgiem sirdēstiem, sirdsapziņas skumjām. Cilvēks sirdēstos nomokās ar savu vakardienas grēku un visa viņa uzmanība tiek sakopota uz pagātni. Tad viņš neņem vērā pat to, ka varbūt šādā veidā šodien nodara pāri kādam citam – jau nākamajam cilvēkam, uzvedas tā, it kā galvenais mērķis dzīvē tagad būtu veco grēku radīto brūču uzplēšana. Kā redzam, sirdēsti, pat ja tiem ir kāda mērķtiecība, ir kā lāsts – to mērķis ir nepieļaut grēcinieka glābšanu.

Veiksim šīs manas vēstules daļas kopsavilkumu. Protams – vakar bija Dieva griba, lai es nedarītu šo ļaunumu, ko diemžēl esmu pieļāvis. Bet šodien Dieva griba ir, lai šī ļaunuma dēļ es pats neietu bojā. Es nedrīkstu pieļaut to, ka sirdēsti mani nomoka un maniem tuviniekiem samaitā dzīvi.

Kopumā ņemot, man šķiet, jums varētu palīdzēt patiesības atzīšana, ka Dieva griba nāk pie mums nemitīgi, katru dienu, piemērojoties mūsu aktuālajai situācijai. Un tā, piemēram, ir iespējams, ka Dievam būtu paticis, ka jūs Dievam ieticētu jau agrāk un salaulātos ar to pirmo vīrieti. Bet vakardiena jau ir pagājusi. Šodien Dieva griba ir, lai jūs koptu to laulību, kurā šobrīd esat. Un jums sevī ir jāpārvar, šo ļoti neprātīgo pārliecību, ka „mans vīrs nekad nelīdzināsies tam pirmajam".

Nojaušu, ka jums varētu būt vēl viena problēma. Varēja tā gadījies, ka jūsu nodoms laulāties nebija pilnīgi tīrs. Situācijā, kuru aprakstījāt, uz laulību cilvēku var pamudināt kādi motīvi, kas nebūt nav slavējami – piemēram, vēlme radikāli bēgt no iepriekšējām attiecībām, vēlme parādīt pamestajam vīrietim, ka „tādus kā tu, es varētu sameklēt tūliņ un pat veselu simtu" u. tml. Vēlāk cilvēkam ir žēl, ka savu dzīvesbiedru ir izvēlējies ne pilnīgi viņa paša dēļ, bet – ko lai dara – situāciju pirms laulībām jau atpakaļ neatsaukt. Nav izslēgts, ka šādas domas, pat ja nav īsti apzinātas, tomēr padziļina to diskomfortu, kādā atrodaties.

Arī šādās problēmās centīsimies radikāli nošķirt mūsu vakardienu no mūsu šodienas. Teikšu ļoti īsi – kaut arī tu, cilvēk, esi devies laulībā ar vistīrākajiem nodomiem un ar vispatiesākās mīlestības pilnu sirdi, tev tas daudz nepalīdzēs, ja šodien attieksmē pret savu sievu vai vīru drīzāk vadīsies pēc sava egoisma, nevis pēc mīlestības principiem. Bet arī otrādi – lai arī tava lēmuma motīvi, kuru dēļ esi noslēdzis laulību, tagad tevī izraisa žēlumu un kaunu, neuztraucies, jo šā vai tā vissvarīgākais ir tas, cik daudz tu pūlies, lai vairotu, stiprinātu mīlestību šajā laulībā.

Un pēdējā problēma, ko laikam būtu nepieciešams skart šajā vēstulē. Var tā laimīgi atgadīties, ka, ja jūs sekosies šeit dotajiem padomiem, problēmas izzudīs – tā it kā to nemaz nebūtu bijis. Un jūs piedzīvosiet prieka un miera pilnas dienas. Tomēr var gadīties arī tā, ka tie sirdēsti tomēr vēl aizvien parādīsies un radīs nemieru.

Tomēr – pat ja gadītos tas otrs variants, jūs taču zināsiet, ka tās ir sliktas un nepatiesas, bet visupirms – tās nav jūsu domas. Jāmācās tad šīs domas salīdzināt ar odiem. Ir patiesība, ka drīkstu odus atgaiņāt, drīkstu arī kādu nosist, bet, ja atrodos odu pārpilnā vietā, visus insektus tā kā tā neatgaiņāšu – man ar to klātbūtni kaut kā būs jāsamierinās. Pats svarīgākais – lai šādā situācijā jūs zinātu, ka tie ir garīgi odi, nevis jūsu patiesās problēmas.

Izmantojot šādu taktiku, gandrīz vienmēr tiek sasniegts vēlamais iznākums – cilvēks pat neievēro, ka šīs nevajadzīgās un nemieru nesošās domas izzūd. Kamēr cilvēks no tām atgaiņājās, tās spēja pārvērsties pat par apsēstību, bet, kad cilvēks galu galā samierinās ar to, ka tā varētu būt viņa problēma pat visas dzīves garumā un saprot, ka pār šiem „odiem" viņam nav varas, tad parasti tie paši aizlido prom.

Tulkoja **Ingrīda Burģe**

Dominikāņu laju kopiena

Kristus mācekļu vidū ir laji – vīrieši un sievietes –, kas ar savu kristību un iestiprināšanu piedalās mūsu Kunga Jēzus Kristus pravietiskajā, priesteriskajā un karaliskajā sūtībā. Viņi ir aicināti tautu vidū liecināt par Kristus klātbūtni. Daži laji saņem Svētā Gara iedvesmu dzīvot atbilstoši sv. Dominika garam un harizmai. Viņi iestājas dominikāņu laju ordenī (jeb trešajā ordenī), paši uzņemoties īpašas saistības saskaņā ar ordeņa likumiem. Dominikāņu lajus raksturo noteikta veida garīgums un kalpošana Dievam un tuvākajam Baznīcā.

Sekojot sv. Dominika un sv. Katrīnas no Sjēnas, kā arī citu svēto paraugam, kuri ir spilgti piemēri ordeņa un Baznīcas dzīvē, viņi liecina par savu ticību, ieklausās mūsdienu cilvēku vajadzībās un kalpo Patiesībai, smeļot spēku brālībā. Viņi pievērš sevišķu uzmanību mūsdienu apustulāta pamatuzdevumiem Baznīcā, un jūt pienākumu parādīt īstu līdzjūtību pret jebkura veida ciešanām, aizstāvēt brīvību, un veicināt taisnību un mieru. Ordeņa harizmas iedvesmoti, viņi vienmēr atceras, ka apustuliskais darbs izaug no kontemplācijas pilnības. Viņi patiesi cenšas dzīvot kopienā saskaņā ar Kalna svētību garu, vispirms attiecībās ar pārējiem brālības locekļiem, īpaši nabadzīgajiem un slimajiem.

Daži galvenie avoti, no kuriem dominikāņu laji smeļ spēku, lai virzītos uz priekšu savā aicinājumā, kurš nedalāmi apvieno sevī kontemplatīvo un apustulisko: a) Dieva vārda klausīšanās un Svēto Rakstu, īpaši Jaunās Derības, lasīšana; b) iespēju robežās ikdienas līdzdalība Svētās Mises upurī; c) Breviāra lūgšanas vienībā ar visu Dominikāņu Ģimeni, kā arī individuālā lūgšana: meditācija, rožukronis; d) nemitīga Dieva atklātās Patiesības studēšana un pastāvīgas pārdomas par mūsdienu problēmām ticības gaismā.

Dominikāņu formācijas mērķis ir veidot cilvēkus, kuri ir patiesi pieauguši ticībā un tādējādi spēj sadzirdēt, svinēt un sludināt Dieva vārdu.

Dominikāņu tēvs
Oskars Jabloņskis

Foto: Laila Dūne

2011. gada 18. novembrī Liepājas un Rīgas dominikāņu laju kopienas tikās, lai kopīgi lūgtos, dalītos un runātu par organizatoriskiem jautājumiem

Külli Jõe (Igaunija)

Ko tev nozīmē piederēt laju dominikāņu kopienai? Ko tas maina tavā dzīvē?

Domāju, ka es būtu pilnīgi cits cilvēks, ja es nepiederētu dominikāņu ordenim. Man ir tāds rakstūrs – ja es kaut ko daru, tad sevi pilnībā atdodu šajā darbā.

Esmu maksimāliste un nedaudz arī fanātiķe pozitīvā nozīmē. Mans tētis baidījās par to, ka kaut ko darot, es iztērēju visus savus spēkus, jo tajā ieeju pārāk dziļi. Kad iestājos ordenī, tad sapratu, ka tur varu gūt spēku.

Gadās, ka cilvēki piedzīvo ticības krīzi, kad negribas lūgties un trūkst ticības, bet tad, ja paļaujamies uz Dievu, piedzīvojam to, ka vēlamies turpināt Viņam tuvoties. Ordenis stiprina manu saikni ar Dievu.

Kā tu esi to pieredzējusi?

Esmu piedzīvojusi grūtu periodu, kad Tallinā tika uzsākta kristiešu skola, tieši tajā laikā mani uzturēja tas, ka piederu dominikāņu laju trešajam ordenim. Piedalīšanās rekolekcijās, noteiktas lūgšanas dienas laikā man deva spēku. Katru mēnesi centos braukt uz Rīgu, lai piedalītos laju kopienas tikšanās reizēs. Braucu arī uz Liepāju, lai tur atpūstos un pavadītu laiku klosterī. Ja nebūtu ordenī, es nepazītu tos cilvēkus, kurus pazīstu tagad, bet caur cilvēkiem mēs satiekam Dievu.

Tas tomēr ir kā varoņdarbs, katru mēnesi braukt uz Rīgu. No sevis daudz ir jādod, vai vari teikt, ka daudz arī saņem?

Dodoties tālu prom no savām mājām, es dodos prom arī no savām ikdienas problēmām. Aizbraucu it kā uz pilnīgi citu pasauli. Tādā veidā es iegūstu vairāk spēka, lai pēc tam atgrieztos un strādātu ar lielāku sparu. Visu laiku atrodoties darbā, pastāv risks kļūt par vienkāršu sociālo darbinieku, kam trūkst garīgās dimensijas. Ordenis man ļoti daudz dod, lai es varētu savu darbu veikt labi, pilnīgi.

Kad sāku strādāt skolā, dzīvoju skolēniem paredzētajās kopmītnēs un darīju visus nepieciešamos darbus, biju vienīgā darbiniece un strādāju kā brīvprātīgā, naudu pelnīju, papildus pasniedzot stundas. Šis laiks tieši sakrita ar manu noviciāta uzsākšanas laiku kopienā. Tas bija smags laiks, bet man ļoti daudz deva. Katrā iesākumā no sevis kaut kas ir jādod, lai uz šī pamata pēc tam varētu būvēt tālāk. Pamatam ir jābūt labam, lai uz tā būvētais arī būtu labs.

Ko esi ieguvusi šajās dienās, kuras pavadīji kopā ar dominikāņu ordeņa brāļiem un māsām?

Esmu ļoti priecīga par to, ka izdevās noorganizēt vairāku dienu tikšanos Liepājā. Liepāja man ir garīgi ļoti tuva, jo šeit uzsāku savu noviciātu, te es vienmēr esmu guvusi garīgu stiprinājumu, atbalstu.

Rīgā man īpaši miļa ir sv. Jāņa baznīca, kurā reiz kalpoja dominikāņu brāļi, kuri, kā esmu dzirdējusi, kļuvuši mocekļi. Ja man ir iespēja pastaigāt pa Vecrīgu, tad vienmēr dodos turp, pieskaros baznīcas mūriem un brīdi palieku pateicības lūgšanā par to, ka dominikāņi savas dzīvības ir atdevuši arī par mani.

Sandra Preisa

Kā tu atradi dominikāņu ordeni vai arī tas atrada tevi?

Tajā brīdī, kad sajutu aicinājumu iestāties ordenī, man tas nebija piederības jautājums. Tā drīzāk bija mana ceļa pie Dieva atpazīšana. Es dominikāņu ordenī redzēju visu, pēc kā esmu ilgojusies, un neredzēju neko tādu, kas man nederētu. Nevaru teikt, ka šo ceļu es atradu pati, vienkārši Dievs visu tā sakārtoja, ka satiku dominikāņus un man tas ir skaidrs, ka man ir jābūt šajā kopienā. Mūžīgi nevar meklēt, vienā brīdī ir jāapstājas. Ja esi atradis, tad *pielicis arklam roku, neskaties atpakaļ.*

Vai šī pārliecība tevī valda arī šobrīd?

Jā. Man nekad nav bijusi vēlēšanās piederēt kādai kopienai, tas nav bijis mans pašmērķis. Ordeni es vienmēr esmu redzējusi kā ceļu, jo tas nemaz nevar būt mērķis. Es skaidri zinu, ka esmu atradusi savu ceļu un zinu, ka nevienā citā kopienā nevēlos būt, nevis tāpēc, ka šīs kopienas būtu sliktas, bet vienkārši tāpēc, ka tas nav mans ceļš.

Vai tu redzi *augļus* savā dzīvē tam, ka piederi šai kopienai?

Jā, es redzu un tie *ienākas* nepārtraukti. Būšana ceļā reizē ir gan ceļš, gan *auglis*, pa vidu arī mazu mērķīšu sasniegšana, kas tuvina lielākiem mērķiem. Grūti ir formulēt ceļu, pa kuru virzos tuvāk Dievam, pa kuru ejot es augu un dažreiz tikai pēc laika konstatēju, ka manī ir notikusi izaugsme. Izaugsmi nejūt, jo tā ir pakāpeniska. Tāpat mēs nejūtam novecošanos – mēs paskatāmies vecas bildes un secinām, ka pirms kāda laika es izskatījos citādi. Varu teikt, ka viss, kas manā dzīvē notiek, ir Dieva darbs un šis darbs droši vien nevarētu notikt tik labi tad, ja es ietu pa citu ceļu, jo es saprotu, ka šis man ir vislabākais un vistaisnākais ceļš pie Dieva. Par Dieva *augļiem* manā dzīvē būtu rakstāma grāmata, tas vienkārši nav izstāstāms.

Vai tu jūti, ka esi kaut ko saņēmusi šajā laju tikšanās reizē? Kāpēc tev tas šķiet svarīgi?

Šī tikšanās ir mana ceļa sastāvdaļa. Braucot ar automašīnu, ir jāievēro ceļazīmes, kuras palīdz atrast pareizo virzienu, nenobraukt no ceļa, un nepieļaut kādu kļūdu. Šādas tikšanās man arī ir kā zīmes ceļā pie Dieva. Visus dokumentus un ordeņa iekšējos likumus es uztveru kā zīmes, kuras man šajā ceļā palīdz.

Vai tu redzi vērtību tajā, ka mēs šajā ceļā pie Dieva esam brāļi un māsas, kas arī savu ceļu esam atraduši dominikāņu laju kopienā?

Protams, man tas ir svarīgi. Mēs zinām, ka kristīgajā teoloģijā ir slavēta arī vientuļnieku dzīve, bet viens no dominikāņu pīlāriem ir dzīve kopienā. Katram cilvēkam ir dabiska tieksme pēc līdzīgi domājošo sabiedrības. Caur jebkuru cilvēku, jo īpaši caur tiem, kuri iet līdzīgu ceļu, runā Dievs. Tādēļ jebkurš brālis vai māsa man ir kā palīgs ceļā, neatkarīgi no tā, ko viņš dara, jo Dievs man viņu ir devis. Ja es pieņemu, ka Dievs mani mīl, tad saprotu, ka Viņš man nedod sliktas lietas, tas ir pilnīgi cits jautājums, vai man šīs lietas tajā brīdī patīk vai nē. Caur tādu prizmu es skatos uz cilvēkiem, kurus savā ceļā satieku.

Vai šāds skatījums tev palīdz arī ikdienas darbā, kas nav tiešā veidā saistīts ar Baznīcu?

Jā, tas palīdz neieļaunoties, mīlēt cilvēkus tādus, kādi tie ir, un nepazaudēt sevi smagās situācijās. Tas ir fundamentāls skatījums, jo brāļi un māsas nav pašmērķis, mērķis ir Dievs. Kopiena palīdz, bet uz to nevar pārmērīgi koncentrēties, jo tad iznāk, ka piederu laju dominikāņu kopienai tāpēc, ka mīlu šos brāļus, bet, ja tieši šo brāļu nebūtu, tad arī manis te nebūtu. Tad rodas jautājums – kāpēc es te vispār esmu? Ir jāsaliek pareizie akcenti un jāsaprot – kas ir mērķis, kas ir ceļš, protams, kas ir ceļabiedri, līdzīgi domājošie. Mēs kādā ceļa gabalā viens otru atbalstām, bet ne speciāli to gribot darīt, bet ar to, ka esam. Mēs visi kopā augam un uzreiz neesam gatavi, pareizi *izdreijāti*.

Tev svarīgi ir arī pašai meklēt, lasīt, izglītoties, lai iegūto pēc tam nodotu tālāk citiem, kāpēc tev tas ir svarīgi?

Zināmā mērā tas man ir iedzimts. Manā ģimenē ir četras skolotāju paaudzes, kurās visi bija skolotāji pēc aicinājuma, nevis pēc profesijas. Arī tas, ka esmu izaudzinājusi trīs meitas, manī ir nostiprinājis vēlmi dalīties. Cik es sevi atceros, manī ir mājojusi vēlme izzināt, par to liecina kaut vai fakts, ka četru gadu vecumā jau tekoši lasīju. Uzsākot skolu, biju izlasījusi visu obligāto literatūru, tad lasīju to, kas nebija obligāti. Man sagādā prieku uzzināt kaut ko jaunu, un man gribas šajā priekā dalīties. Neesmu spējīga uzzināto paturēt sev – ja tas man nāk par labu, tad tas noteikti var nākt par labu vēl kādam. Ja citiem nav laika, lai *urbtos* pa grāmatām, tad kāpēc man iegūto nedot citiem? Es nekad neesmu bijusi citādāka, un tas nav mans nopelns, ka es tāda esmu.

Indulis un Inese Vīksnas

Kāpēc un kā jūs esat dominikāņu laju ordenī?

Inese: Tāpēc ka esam laulāts pāris, domājam, ka viss vairāk vai mazāk ir jādara kopā, tādēļ arī dominikāņu laju ordenī esam abi. Vienīgais, ko darām atsevišķi, ir mūsu katra ikdienas darbs.

Tas bija laiks, kad abi meklējām ceļu, kā pilnīgāk izdzīvot savu ticību Dievam. Braucām uz sv. Jāzepa baznīcu Rīgā, Dzegužkalnā, kur tobrīd kalpoja dominikāņu tēvs Augustīns. Iepriekš mēs par dominikāņiem neko nezinājām. Pēc Svētās Mises vienmēr tikāmies pie agapes galda, kur tēvs Augustīns parasti mums kaut ko stāstīja par interesantām tēmām. Katru svētdienu ar diviem maziem bērniem no Ķeguma braucām uz Rīgu un bieži Svētās Mises laikā saņēmām atbildes uz jautājumiem, kas mūsos virmoja.

Foto: Sandra Preisa

Dominikāņu laji kopā ar brāļiem studē Baznīcas dokumentus

Lūdzoties liturģiskās stundu lūgšanas, dominikāņi noliecas, pagodinot Vissvētāko Trīsvienību

Valters Baumgartens uzņemas mūža saistības dominikāņu laju ordenī

Tajā laikā tur sāka veidoties dominikāņu laju trešais ordenis. Toreiz to vadīja Signe Putniņa, viņa mums piedāvāja piedalīties rekolekcijās, kuras bija domātas, lai iepazītu dominikāņu laju kopienu. Tā sākām piedalīties arī turpmākajās tikšanās reizēs, līdz izskanēja jautājums: „Vai jūs vēlaties iestāties dominikāņu laju kopienā?"

Indulis: Dominikāņu laju kopiena bija loģisks turpinājums tam, ko mēs meklējām. Dievu jau mēs bijām atraduši, bet meklējām ceļu – kā izdzīvot savu ticību Viņam, turpinot dzīvot pasaulē. Ikdienā lūdzāmies, apmeklējām Svēto Misi, bet nebija iespējas savā ticībā dalīties ar brāļiem un māsām, kuri arī tic. Bezpersoniski esot draudzē, mēs ļoti asi izjutām personisko attiecību trūkumu ar citiem ticīgajiem. Mums bija nepieciešams atbalsts tam, ka neesam vieni, kuri meklē kaut ko vairāk, kā tradicionāli praktizētu katoļticību.

Vai tagad, piederot dominikāņu laju kopienai, jūs saņemat to, pēc kā ilgojāties?

Indulis: Viss šķita brīnišķīgi, kamēr dominikāņi dzīvoja Rīgā, bet iesākās bargāks laiks, kad viņi pārcēlās uz Liepāju un tuvība ar dominikāņiem vairs nebija tik liela. Mums pašiem bija jāmācās būt, pastāvēt kopienā un dalīties ar to, kas mums ir, viens otram palīdzot. Tagad, atskatoties uz aizvadīto laiku kopienā, es redzu, ka sākumā, kamēr bijām noviciātā un arī pēc pirmajiem solījumiem, ir bijis saņemšanas laiks. Pēc mūža saistību uzņemšanās ordenī, ir iestājies došanas laiks.

Reizēm pat ir jāpiepūlas, lai saprastu – kur mēs esam un varbūt pat kāpēc mēs esam. Tajā pašā laikā ir arī kaut kas tāds, kas netiek atņemts, tā ir stabilitātes sajūta par to, kas ir pastāvīgs. Arī tajā brīdī, kad liekas, ka nekas vairs nav, es zinu, ka man ir kaut kas, kas netiks atņemts. To apzinoties, ir vieglāk sākt dzīvot pilnīgāk. Tas ir līdzīgi tam, kā mēs izdzīvojam savu laulību. Es vienā brīdī laulību saprotu kā veidu, kā savstarpēji uzticēties, tas palīdz, atbrīvo un palīdz nebaidīties uzticēties vairāk. Tas ir mūsu savstarpējo attiecību pamats, kurš dod drošību. Kopienā ir līdzīgi.

Inese: Domājot par to, cik grūti bija atbraukt uz šo divu dienu kopienas tikšanos, tagad redzu – cik šis laiks ir bijis svētīgs. Visas tēmas, kuras izrunājām, lasot dominikāņu laju kopienas direktīvas, palīdz ieraudzīt, kā būtu patiesāk jāizdzīvo dzīve ordenī. Vienmēr ir iespēja augt. Es to redzu kā iespēju pilnīgāk izdzīvot vienotību ar Dievu.

Zinta Rozentāle

Kas tev ir dominikāņu laju kopiena?

Man tas ir ceļš, pa kuru ejot, es varu garīgi augt. Atceros, kā šis ceļš sākās. Reiz, strādājot dienas nometnē pie sv. Jāzepa katedrāles, man kāda cita skolotāja lūdza aizlūgt kādā viņas nodomā. Tā mūsu saruna beidzās, bet tad, pēc kāda mēneša, man viņa atklāja, ka ir iestājusies laju dominikāņu ordenī. No viņas arī nedaudz uzzināju par ordeni. Turpinājums bija tāds, ka kādu dienu kājas pašas mani pēc darba dienas skolā, aizsnesa pie dominikāņu klostera durvīm un es vēlējos uzzināt par iespēju iepazīties tuvāk ar dominikāņu laju kopienu. Rezultātā tiku uzaicināta uz kādu no kopienas tikšanās reizēm, bet toreiz tikšanās uzreiz nesākās, jo mēs gaidījām kādu cilvēku. Tieši šī gaidīšana bija tā, kas mani ļoti uzrunāja. Man tas šķita ļoti skaisti, ka tik daudzi cilvēki spēj vienoties, lai gaidītu vienu cilvēku. Tā bija brīnišķīga kopības sajūta. Tad mani uzaicināja aizbraukt uz Rīgu iepazīties ar laju kopienas dzīvi tur. Rīgas kopienā es piedzīvoju, ka tur jūtos kā labā ģimenē. Tā sākās mans ceļš uz dominikāņu laju kopienu.

Kāds bija turpinājums?

Sekoja laiks postulātā, noviciātā, pirmie solījumi. Šajā laikā vairākas māsas no ordeņa izstājās, bija pat laiks, kad Liepājā palikām divatā. Šis laiks man mācīja gaidīt.

Atceros kādu notikumu dienā, kad uzņēmos mūža saistības kopienā. Dodoties uz Svēto Misi, pa ceļam satiku divus vīriešus, kuri man uzdeva jautājumu: „Kādu deju dejoja pelnrušķīte?" Jāpiebilst, ka pelnrušķītes tēls man dzīvē vienmēr bijis ļoti miļš un te, tieši šajā, man tik svarīgajā dienā, pilnīgi sveši vīrieši man uzdod šo jautājumu! Šis atgadījums man ļāva pārliecināties par to, ka Dievam nav nekādu nejaušību un jebkurš cilvēks, kas man tiek dzīvē dots, ir Dieva sūtīts. Tas man ļoti daudz ko iemācīja.

Kā aizbildnis ordenī man tika dots sv. Mārtiņš de Porres, par kuru es tajā laikā neko nezināju, bet tagad es dzīvoju un kalpoju mājā, kurai šis svētais ir dots par aizbildni. Mans lēmums dzīvot palīdzības mājā māmiņām tika pieņemts ceļā, braucot mājās no kādām rekolekcijām. Kad man tika uzdots jautājums, uz kuru es varēju atbildēt ar "jā" vai "nē", pie debesīm parādījās divas lielas varavīksnes, un es sapratu, ka man Dievam ir jāsaka: "Jā." Šis lēmums nenotika steigā, bet vienā brīdī bija jāsniedz atbilde, un es to pieņēmu kā Dieva piedāvātu ceļu.

Vai tu saskati, kā Dievs tevi ir veidojis šajā dominikāņu kopienā?

Es ordenī visu laiku esmu mācījusies gaidīt. Pamazām mūsu Liepājas kopienai pievienojās jauni brāļi un māsas. Man ļoti svarīga ir kopība, kas valda mūsu starpā, īpaši, kad lūdzamies Svētajā Misē. Reizēm, kad kāds no mūsu kopienas locekļiem nevar piedalīties kārtējā tikšanās reizē, es to asi pārdzīvoju. Mūs visus vieno tāda kā neredzama saite, neatkarīgi no tā, vai esam kopā vai nē. Ja kādam kopienas loceklim ir jāpiedzīvo īpaši smagi pārbaudījumi, tad viņu uztur pārējo lūgšanu atbalsts, kas ļauj paļāvībā šīs grūtības pārvarēt.

Katra mūsu dominikāņu laju kopienas tikšanās reize ir nemitīgas izaugsmes iespēja. Attiecībās ar citiem cilvēkiem mēs sevi ieraugām tādus, kādi esam. Ar to, ka katrs esam tik atšķirīgi, varam viens otru papildināt.

Intervēja **Ieva Liede**

Kontemplatīvā Karmela klostermāsas Ikšķilē

Foto: Ieva Liede

Šī gada 2. oktobrī daudzi Latvijas ticīgie bija pulcējušies uz skaistu un svinīgu notikumu – Ikšķiles kontemplatīvā Karmela klostera baznīcas iesvētīšanu, klātesot Jānim kardinālam Pujatam, Jelgavas diecēzes emeritētajam bīskapam Antonam Justam, Esenes diecēzes palīgbīskapam Ludgeram Šēperam, Karmela ordeņa Vācijas provinciālim Ulriham Dobhanam OCD un vairākiem citiem garīdzniekiem, klosterļaudīm, Karmela ordeņa draugiem un atbalstītājiem. Pēc šī vēsturiskā notikuma klosterī rit ikdienas lūgšanu dzīve, kas mijas ar dažādiem tā iekārtošanas darbiem, lai kādu dienu arī pats klosteris varētu piedzīvot tā iesvētīšanu. Viesošanās Ikšķiles Karmela klosterī ļāva nedaudz tuvāk iepazīt māsu ikdienu, tagad ar to iepazīstinām arī jūs, lasītāji.

Karmela klostera "Marija, Pestītāja Māte" pirmsākumi Latvijā

Pirmie karmelīti Latvijā ir Baskāju karmelītu laju ordenis, kas Latvijā pastāv kopš 1992. gada. 1991. gadā, kāda no tagadējām kopienas biedrēm, iepazinusies ar karmelītu garīgumu, vēlējās iestāties Terēzes Karmela laju kopienā Vācijā, kur tajā laikā mācījās. Tomēr par kopienu atbildīgais priesteris, karmelītu tēvs Reinhards Kērners, nolēma, ka nav lietderīgi piederēt Karmela kopienai Vācijā, ja pastāvīgā dzīvesvieta ir Latvijā, tādēļ ieteica meklēt domubiedrus un to dibināt tur. Tā Latvijā aizsākās Baskāju karmelītu laju ordenis OCDS, un tēvs R. Kērners to atbalstīja, ik pa laikam ierodoties uz karmelītu tikšanās reizēm. Tajā laikā arī dažas meitenes no Latvijas izrādīja interesi par karmelīšu klauzūras māsām, un viņām tika piedāvāta iespēja iestāties Karmelā Beļģijā, šobrīd no viņām tur palikusi tikai viena.

Karmela ordeņa ģenerālim jau ilgāku laiku tika lūgts rast iespēju dibināt Karmela klosteri Latvijā. Un beidzot šāda iespēja radās, jo uz lūgumu atsaucās māsa Elija no Esenes klostera Vācijā, kurai jau bija pieredze Karmela klauzūras klosteru dibināšanā Ukrainā un Kazahstānā.

Ikšķiles un Esenes Karmela klosteri

Esenes klosteris ir Ikšķiles dibinātājklosteris. Pagaidām, kamēr Esene ir galvenais klosteris, latviešu kandidātēm daļēja formācija ir jāiziet tur. Kad Ikšķiles klosteris tiks iesvētīts un kanoniski nodibināts, tas kļūs neatkarīgs un jaunajām māsām vairs nevajadzēs doties uz Vāciju. Šobrīd galvenie lēmumi vēl tiek pieņemti, konsultējoties ar Esenes klostera priori māti Renāti un viņas ilggadējo priekšgājēju māti Jozefu Mariju, kura ir viena no Esenes klostera dibinātājām.

Klostera tapšana

Sākumā klostera būvniecībai Latvijā tika meklēts piemērots zemes gabals. Vispirms Rīgā, tad sekoja piedāvājums Siguldā un arī Ikšķilē. Pateicoties Albīnes Riņķes kundzes dāsnumam, zeme baznīcas un klostera būvniecībai Ikšķilē tika saņemta kā dāvana. Savu atbalstu celtniecības jautājumu risināšanā izrādīja arī būvuzņēmējs Oļģerts Tamovičs, kurš ar savu firmu piedalījies daudzu baznīcu celtniecībā.

Kamēr klosteris tika būvēts, māsas mitinājās vienā Rīgas Katoļu ģimnāzijas korpusā, kur kādreiz darbojās veco ļaužu pansionāts. Tur tika izremontētas telpas, kurās māsa Elija, ik pa laikam atbraucot no Esenes, varēja apmesties, vēlāk viņai pievienojās arī pirmās latviešu māsas Benedikta un Letīcija. 2010.gada 5. augustā visas trīs māsas atvadījās no Esenes klostera uz mūžu, lai uzsāktu pastāvīgu dzīvi Latvijā. Šobrīd Ikšķiles Karmelā "Marija, Pestītāja Māte" dzīvo piecas klostermāsas: māsa Marija Elija no Vācijas, māsa Marija Letīcija, māsa Marija Benedikta, māsa Zēlija Marija no Latvijas un māsa Marija Karolīna no Ukrainas.

Jauns vārds

Uzsākot noviciātu, māsas klosterī saņem jaunu vārdu. Svinīgā kapitulā ar balsošanu tiek lemts, vai māsu pielaist pie ieģērbšanas, tad arī tiek paziņots jaunais vārds un ieģērbšanas datums. Bieži vien jaunā vārda uzzināšana ir pārsteigums, lai gan pirms tam tiek jautāts par postulantes pašas vēlmēm.

Pēc tam postulante divus mēnešus gatavojas ieģērbšanas brīdim. Tas ir īpašs laiks, kad savu vietu klostera kopienā jau var saskatīt konkrētāk. Māsa Zēlija Marija šo laiku raksturo, sakot: „Tevī ieplūst kaut kas jauns, notiek apmaiņa. Tas ir brīdis, kad ar jauno vārdu tiek saņemts uzdevums, kas jāpilda visa mūža garumā. Tas ir ļoti skaists laiks."

Ieģērbšanas dienā māsas jauno novici sāk uzrunāt viņas jaunajā vārdā. Šajā brīdī beidzas postulāts un sākas noviciāts, kas turpinās piecu gadu garumā līdz mūža svētsolījumiem, bet pa vidu vēl ir pirmie svētsolījumi, kas seko pēc diviem gadiem. Karmelīšu māsas parasti visu mūžu pavada tajā klosterī, kurā ir iestājušās. Klosteris tiek atstāts tikai īpašos gadījumos, piemēram, ja tiek dibināts jauns klosteris.

Dzīvesveids

Karmelīšu māsas Ikšķilē katru darba dienu uzsāk 5.00 (svētdienās – 5.30) un 5.25 dodas uz kori (vieta baznīcā, kas ir nodalīta no pārējās baznīcas), lai tur lūgtos "Kunga eņģeli" un laudes (rītausmas lūgšana). Pēc tam stunda tiek veltīta iekšējai jeb klusajai lūgšanai, kam seko terca (rīta lūgšana). Pēc Svētās Mises seko pateicības lūgšana klusumā.

Pēc brokastīm sākas darbs, kad katra māsa veic kādu savu pienākumu. Pirms pusdienām ir seksta (pusdienas laika lūgšana), uz kuru māsas atkal tiekas korī. Pusdienu laikā viena no māsām vispirms lasa nelielu fragmentu no Karmela konstitūcijām un tad kādu garīgu grāmatu. Pēc pusdienām ir lūgšana "Kunga eņģelis" un rekreācija – laiks sarunām. Rekreācijai ir speciāli paredzēta telpa, kurā māsas sarunājas, bet pirkstiem neļauj atpūsties, jo tie tiek nodarbināti ar dažādiem rokdarbiem.

Pēc īsas atpūtas zvans aicina uz nonu (pēcpusdienas lūgšanu). Šai kopīgajai lūgšanai seko individuālā garīgā lasīšana. Pēc tam māsas dodas savos darbos līdz 16.30, lai tad atkal pulcētos uz kopīgu lūgšanu, šoreiz – vesperēm (vakara lūgšana). Pēc vesperēm līdz 18.00 ir paredzēts laiks iekšējai lūgšanai, kas tiek noslēgts ar "Kunga eņģeli". Seko vakariņas un pēc tam – rekreācija līdz 19.30, pēc kuras ir kompletorijs (lūgšana pirms naktsmiera). Pēc kompletorija tiek iezvanīts lielais klusums, kas ilgst līdz brīdim, kad no rīta beidzas laudes. Pēc kompletorija ir laiks cellē līdz 21.00, kad zvans aicina uz pēdējo dienas lūgšanu matutīnu. Ap 22.00 iestājas naktsmiers.

Ieva Liede

Ziņas no pasaules

Kardināls Oulets: Bīskapiem jāapzinās, kā labā viņi strādā

Bīskapu kongregācijas prefekts, kanādiešu kardināls Marks Oulets intervijā itāļu katoļu laikrakstam "Avvenire" dalījās ar iespaidiem pēc pirmā šajā amatā pavadītā gada (intervijas fragmenti).

Vai Bīskapu kongregācijas prefekta *darbs* ir sarežģīts?

Tā nav maza lieta. Daudz jāuzklausa. Labi jāiepazīst daudzas vietējās Baznīcas dažādos kontinentos. Jāizpēta daudzi ziņojumi. Bez iepriekšējas pieredzes šajā Kongregācijā, pirmajā brīdī radās nedrošība par to, kā būtu jārīkojas atsevišķās situācijās. Paldies Dievam, ka es varu konsultēties un balstīties līdzstrādnieku pieredzē, kas šeit kalpo jau daudzus gadus. Šobrīd jūtos drošs, izprotot Kongregācijas mehānismus un vadot tās darbu.

Vai ir viegli atrast bīskapu Katoliskajai Baznīcai?

Baznīcā pastāv apjomīga prakse, izvērtējot kandidātus. Lai izdarītu izvēli, tiek uzklausīts noteiktu personu loks, kas mainās atkarībā no situācijas. Šādi meklējumi sniedz pietiekoši, lai novirzītu vienus un izceltu citus kandidātus. Atsevišķos gadījumos jāuzgaida un jāveic papildus izmeklēšana. Kopumā runa ir par ļoti nopietnu un labi sagatavotu un īstenotu procesu. Tomēr dažreiz ne viss norit, kā cerēts...

Kādā ziņā?

Var gadīties, ka izraudzītais kandidāts atsaka.

Cik reiz šī gada laikā tas ir noticis?

Vairāk, nekā to gaidījām.

Jūsuprāt, kādēļ tā?

Pēdējos gados bīskapa un vispār autoritātes – reliģiskas vai politiskas – loma izrādījusies nebūt ne vienkārša. Tas notiek arī skandālu dēļ, plašsaziņas līdzekļu kampaņu un sūdzību dēļ, kas saistītas ar garīdznieku paveiktajiem seksuālajiem noziegumiem pret nepilngadīgajiem. Ir skaidrs, ka ne jau visi jūt gatavību risināt šādas situācijas. Lai vai kā, ja kādam ir arī personiski iemesli, lai nepieņemtu nozīmējumu, šāds lēmums tiek cienīts un ievērots.

Vai Jums ir gadījies sastapties ar karjerisma gadījumiem?

Gadās redzēt priesterus, kas vēlas kļūt bīskapi. Var gadīties, ka pastāv grupējumi un spiediens, lai virzītu noteiktas personas. Tādēļ ļoti svarīgi ir vērtēt ne vien cilvēcisko un afektīvo briedumu, bet arī bīskapu kandidātu garīgo briedumu. Bīskapam jāapzinās, kā labā viņš strādā, proti, Kunga un Baznīcas labā. Un nevis sev. To var saprast no veida, kādā personība atklājas: karjerists vadās vienīgi pēc savām interesēm.

Bet katru var skart ambīciju kārdinājums...

Protams, visiem patīk, kad tos novērtē un virza. Un tas ir taisnīgi. Tomēr būt par diecēzes bīskapu – vai tā būtu maza, vidēja vai liela, tam nav nozīmes – visās vienādā mērā tiek kalpots Kungam un Viņa Baznīcai, tas ir svarīgi. Bīskapam būtu jāsāk savs rīts ar jautājumu: kā labā strādāju? Kam esmu veltījis savu dzīvi? Un jāpaliek paškritiskam attiecībā uz personiskajām motivācijām, vēlmēm un ambīcijām.

Vai bīskapu izvēles procedūrā būtu kas pilnveidojams?

Pašreiz, arī sekojot Vatikāna II Koncila attīstītajai bīskapu koleģialitātes izjūtai, jaunu apustuļu pēcteču izvēlē tiek konsultēti tie, kas jau ir bīskapi, kā arī klērs un laji, kuriem piemīt izsvērta spriestspēja un Baznīcas izjūta. Mehānisma mērķis ir pārbaudīt kandidāta piemērotību šai misijai. Tomēr šie likumi nav absolūti. Var gadīties, ka pāvests, labi pazīstot kādu personu un situāciju, var skaidri norādīt veidu, kādā jāapmierina noteiktas diecēzes situācija. Šādā gadījumā konsultācijas ir mazāk nepieciešamas. Bet ārpus tik specifiskas situācijas tiek mēģināts ievērot likumus un spēkā esošās procedūras, kas, kā man liekas, ir labi pārdomātas.

Eminence, bet kādam jābūt katoļu bīskapam?

Šodien, jo īpaši mūsu sekularizēto sabiedrību kontekstā, ir nepieciešami bīskapi – pirmie evaņģelizātori un nevis vienkārši diecēžu administratori. Tiem jāspēj sludināt Evaņģēlijs. Tiem jābūt ne vien teoloģiski uzticīgiem maģistērijam un pāvestam, bet arī jāspēj paskaidrot un, ja nepieciešams, publiski aizstāvēt ticību. Bez pārējiem tikumiem, kas ierasti tiek sagaidīti no bīskapa, šāda spēja ir īpaši vajadzīga.

No itāliešu valodas tulkojis priesteris **Mihails Volohovs**

Foto no interneta

Marks kardināls Oulets – Bīskapu Kongregācijas prefekts

Privātās atklāsmes

Baznīca tic, ka ar dabiskā prāta palīdzību raugoties uz radīto pasauli var droši pazīt Dievu kā Radītāju. Tomēr pastāv arī cita izziņas kārtība, kuru cilvēks nevar sasniegt ar saviem spēkiem, to saucam par dievišķo Atklāsmi. Vēstures gaitā Dievs sevi atklāj cilvēkiem, bet pilnībā Viņš sevi atklāj, sūtīdams Jēzu Kristu un Svēto Garu. Jēzus Kristus ir Dieva Vārds, kurā Viņš izsaka visu. Kristus izvēlētie apustuļi ir saņēmuši no Jēzus mācības un piemēra un uzzinājuši no Svētā Gara visu, kas nepieciešams, lai cilvēki varētu sasniegt Debesu valstību. Šī dievišķā Atklāsme ir domāta visiem cilvēkiem, respektīvi, visai Baznīcai. Dieva Atklāsmi satur Baznīcas Tradīcija un Svētie Raksti. Šajos avotos uzglabātās patiesības ir, tā saucamais, ticības mantojums, kuru Dievs uzticēja Baznīcai, lai Tā to sargātu, skaidrotu un mācītu. Kaut arī Atklāsme ir noslēgusies ar pēdējā apustuļa nāvi, tomēr tās saturs nav pilnīgi izklāstīts; kristīgās ticības uzdevums ir pakāpeniski gadsimtu gaitā izprast visu tās plašumu.

Gadsimtu gaitā bijušas tā saucamās "privātās atklāsmes", taču tās nepieder pie ticības mantojuma. To loma nav *uzlabot* vai *papildināt* galīgo Kristus Atklāsmi, bet gan palīdzēt to pilnīgāk izdzīvot noteiktajā vēsturiskajā laikmetā. Privātā atklāsme ir nepelnīti dota žēlastība, tātad tā neprasa nedz saņēmēja svētumu, nedz svētdarošās žēlastības stāvokli, kaut gan saņēmēja svētums ir svarīgs kritērijs, vērtējot privātās atklāsmes ticamību. Privāti atklātas patiesības nav pilnīgi drošas un tas ir galvenais iemesls, kāpēc tās nedrīkst jaukt ar Baznīcas mācību. Kas attiecas uz atklātās patiesības Dievišķo izcelsmi un tās saturu, mēs nevaram būt absolūti droši, kamēr Baznīcas autoritāte to nav apstiprinājusi. Par šādu atklāsmi liecina tikai cilvēks, nevis Baznīcas autoritāte, bet privātpersonu liecībai nav oficiāls raksturs.

Tā kā privātā atklāsme nepieder pie ticības mantojuma, jo vairāk – tās izcelsme bieži vien ir apšaubāma un raksturs neskaidrs, Baznīca, būdama sev uzticētās ticības patiesību sargātāja, ir ļoti piesardzīga privāto atklāsmju jautājumā. Baznīca ir atzinusi tikai dažas no tām un tikai pēc rūpīgas

Jēzus Kristus atklāsme, ko viņam devis Dievs, lai rādītu saviem kalpiem, kam jānotiek drīzumā un ko Viņš, sūtīdams savu eņģeli, darījis zināmu savam kalpam Jānim (Atkl 1,1)

pārbaudes. Tā nekad nepasniedz privāto atklāsmi kā ticības priekšmetu, bet ar savu atzīšanu tikai nosaka, ka tā nav pretrunā ar katoliskās Baznīcas mācību, tikumību, kā arī ar Baznīcas disciplīnu, no kā izriet, ka var būt noderīga un kalpot ticīgo ļaužu garīgai izaugsmei. Tādā nozīmē pāvests Eugēnijs III aprobēja sv. Hildegardes atklāsmes, bet citi pāvesti aprobēja sv. Brigitas, sv. Ģertrūdes, sv. Terēzes no Jēzus, sv. Marijas Magdalēnas de Paci, sv. Katrīnas no Sjēnas, kā arī sv. Katrīnas no Dženovas atklāsmes.

Privātās atklāsmes ne reizi vien ir bijušas par iemeslu tam, ka Baznīca ir varējusi labāk izprast kādas lietas, kas saistītas ar ticības mantojumu un veicināt ticīgo dievbijību. Piemēram, sv. Marijas Margaritas Alakokas privātas atklāsmes sekmēja Vissvētākās Jēzus Sirds kulta izplatīšanos, kas izpaužas kā īpaša ticība Kristus cilvēciskumam.

Tātad katram, kurš ir saņēmis neapšaubāmi Dieva sūtītu privātu atklāsmi, tā ir ar ticību jāpieņem. Šis pienākums neattiecas uz tiem ticīgajiem, kuri ar citu cilvēku starpniecību iepazīstas ar citām personām veltītas privātās atklāsmes saturu. Jo katoļticīgo garīgās dzīves norma nav subjektīvi pārdzīvojumi, bet nekļūdīga Baznīcas mācība un Tās vadība. Ticīgs katolis, sekojot Baznīcai, ar lielu piesardzību un rezervēti raugās uz vīzijām, neparastām parādībām, un viņam nav pienākums ticēt privātām atklāsmēm, pat ja Baznīca kādas no tām atzītu par patiesām.

Reizēm ir dzirdēts par kādām viltus atklāsmēm, kas ir pretrunā ar ticību. Kristīgā ticība nevar pieņemt *atklāsmes*, kas pretendē pārspēt vai labot Atklāsmi, kuras piepildījums ir Kristus, kā tas notiek dažās nekristīgajās reliģijās un arī dažās jaunajās sektās, kuru pamatā ir šādas *atklāsmes*. Katoļticīgiem ir aizliegts šādām atklāsmēm piekrist vai tās izplatīt kā patiesas. Pie šādām privātajām atklāsmēm pieder, piemēram, Marijas Valtortas vai Vassulas Rīdenas (Ryden) stāstītais vai publicētais.

Atcerēsimies, ka Baznīca ir mūsu Māte un Tā, Svētā Gara vadībā, mūs droši ved uz Patiesības pazīšanu, palīdzot mums arvien labāk saprast īstās ticības noslēpumu.

Priesteris **Marcins Vozņaks**

MĀCIES LIEPĀJĀ!

Mums, dzīvojot šajā laikmetā, lai spētu savā ticībā pastāvēt un nenomaldītos, savu ticību ir svarīgi padziļināt, pamatot un parūpēties par tās stiprumu.

Tādēļ Liepājas katoļu draudzes **veido Liepājas Katehēzes skolu**. Tajā kā lektori apvienojas mūsu draudžu katehēti un priesteri, kuriem ir bakalaura vai maģistra grādi teoloģijā.

Katehēzes skolā notiks lekcijas, kas paredzētas visiem, kuri vēlas savās draudzēs kalpot kā katehēti, kā arī tiem, kas vēlas vienkārši padziļināt savas ticības zināšanas, pilnīgāk iepazīstot galvenās ticības patiesības jeb katehismu, kā arī apgūt Baznīcas vēsturi, liturģiku, pedagoģiju, garīgo dzīvi un Svētos Rakstus.

Katru svētdienu deviņu mēnešu garumā notiks divas lekcijas. Vienā no tām apskatīsim katehisma tēmas, savukārt, otrajā pētīsim kādu no pārējiem iepriekš minētajiem tematiem. **Programmā paredzētas 36 lekciju dienas.**

Pēc katehēzes kursa beigšanas un eksāmena nokārtošanas studenti saņems Baznīcas apliecinājumu, ka viņi var kalpot draudzēs kā katehēti.

Liepājas Katehēzes skola savu darbību sāks no Jaunā gada. **Lekcijas notiks svētdienās Liepājas Katoļu pamatskolā 15.00** (ieeja no Kr. Valdemāra ielas puses). Katehēzes kursi būs bez maksas.

Informācija par studijām pa tālruni 29296712 (pr. Gatis Mārtiņš) vai e-pastu katedrale@gmail.com, kā arī 26064026 (Nellija).

Piektdien, 30. decembrī, 12.00
Liepājas Svētā Jāzepa katedrālē notiks
Kurzemes bīskapa
VILHELMA LAPEĻA
dzīves 50 gadu jubilejas
Svētā Mise.

Priesteriem, kas vēlēsies piedalīties koncelebrā, lūgums paņemt līdzi albu.

Pēc dievkalpojuma visi klātesošie laipni aicināti uz saviesīgo daļu Kūrijas (Peldu ielā 15) kamīnzālē.

Sīkāk par norisi informēs Ingrīda Burģe pa tel. 26527031

9. decembrī 19.00 un 10. decembrī 10.00 Liepājā, Peldu ielā 15 (ieeja no sētas puses), tikšanās ar misionāru no Beļģijas – Žozefu Bastēnu.

Kurzemes bīskapijas portāla **www.katedrale.lv** sadaļā "Palasīsim..." ir iespēja lasīt "Nāc" 2010. un 2011. gada numurus PDF formātā.

Grāmatas

Viktors Pentjušs MIC
Dieva gudrība

Raugoties uz pasauli, kurā valda arvien lielāks troksnis un steiga, kurā vairāk ir runātāju nekā klausītāju, mariāņu tēvs Viktors Pentjušs MIC (1915-2007) aicina iemīlēt klusumu, praktizējot meditāciju. Klusēšana un vienatne ir Dieva Vārda saklausīšanas un pārdomāšanas priekšnoteikumi. Tāpēc to var nosaukt par cilvēka, kurš rūpējas par savu garīgo dzīvi, bagātību. Vislielākie reliģiskie pārdzīvojumi vienmēr notiek klusumā. Personiska tikšanās ar Dievu un saruna ar Viņu var notikt tikai klusumā. Klusumā var izjust īpašo Dieva klātbūtni katra ticīga cilvēka dzīvē, uzsver tēvs Viktors Pentjušs MIC, jo „klusumā cilvēks sarunājas ar Dievu. Klusumā cilvēks mirst. Klusumā cilvēks atgriežas pie Dieva".

Lai gan tēva Viktora meditācijas tika gatavotas konkrētā laikā un konkrētam mērķim - topošo priesteru garīgās dzīves pilnveidošanai, tām ir universāls raksturs. Šīs meditācijas var izmantot ne tikai priesteri, semināristi un konsekrētās personas, bet jebkurš kristietis un labas gribas cilvēks, kurš vēlas padziļināt savu garīgo dzīvi.

Priesteris
Imants Medveckis MIC,
Grāmatas redaktors

Pāvests Benedikts XVI
Priesteru kalpojums

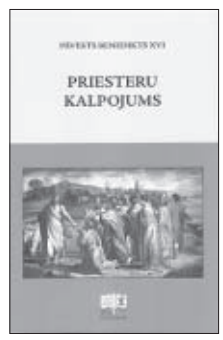

"Priesteru kalpojums" ir pirmā grāmata sērijā „Pāvesta Benedikta XVI katehēzes", ko klajā laidusi izdevniecība „VOX ECCLESIAE". Tajā apkopotas pāvesta Benedikta XVI priesterībai veltītās katehēzes un vēstules, kas atklāj priesteru misijas īpašo nozīmi Baznīcai un pasaulei.

Grāmata "Priesteru kalpojums" domāta visiem, kas vēlas labāk izprast priesteru aicinājuma noslēpumu: vispirms priesteriem un semināristiem, tāpat arī visai Dieva tautai, kas no priesteru rokām saņem Kristus dibinātos sakramentus. Pāvests mums atklāj, ka „priesterība ir Jēzus sirds mīlestība" (KBK, 1589) un priesteru kalpojuma dāvana plūst tieši no šīs sirds, kas viņus stiprina pilnīgā uzticībā Kristum un pastāvīgā vienotībā ar Viņu. Palikt Viņa mīlestībā nozīmē pastāvīgi tiekties pēc svētuma, kā to darīja svētais Jānis Marija Vianejs.

"Mieram tuvu"

Timotijs M. Galagers OMV
Izvērtes lūgšana

Izdevniecība "KALA Raksti" laidusi klajā grāmatu, kas palīdz rast atbildes uz jautājumiem par Dieva pašatklāsmi un cilvēka atklāšanos Dievam, pievēršoties izvērtes lūgšanai. Šī lūgšana sevī ietver: pateicību Dievam par saņemtajām dāvanām, lūgumu pēc skaidrības un gaismas, atskatu uz veiktajām izvēlēm, lūgumu pēc piedošanas tajā, kur tas nepieciešams, un ieceru formulēšanu nākamajai dienai.

Jaunā grāmata sniedz atbildes uz jautājumiem: „Kas ir izvērtes lūgšana? Kā man to lūgties? Vai tā man palīdzēs? Vai tā iespējama tik aizņemtā dzīvē kā manējā? Ar kādiem šķēršļiem varu sastapties, praktizējot izvērtes lūgšanu, un vai spēšu šos šķēršļus pārvarēt? Un kādus garīgos augļus lūgšana nesīs?"

Priesteris Pauls Kļaviņš, *Dr. theol.* grāmatas priekšvārdā raksta: „Svētais Ignācijs šo lūgšanu uzskatīja par ļoti svarīgu garīgu vingrinājumu, kas palīdz ikviena cilvēka sirdij tuvoties Dievam Tēvam un vienoties ar Viņu Kristū un caur Kristu." Svētais Ignācijs no Lojolas bija pārliecināts, ka Dievu varam atrast it visā un vienmēr – pat visikdienišķākajos brīžos.

Sagatavoja **Ieva Liede**
pēc *www. katolis.lv*

Foto: Andris Iesalnieks

Pirms trim gadiem – 2008. gada pavasarī – Talsu katoļu baznīcas apkārtne pēc celtniecības darbiem tika sakārtota un izveidoti bruģēti celiņi. Turpinot baznīcas teritorijas labiekārtošanu, ar Olgas Bāres atbalstu baznīcas kreisajā pusē šogad ir uzbūvēts žogs. Tas palīdzēs aizsargāt baznīcas svētumu. Draudzes vārdā liels "paldies" Olgai par nesavtīgo palīdzību, vēlot Dieva svētību un nepieciešamās žēlastības!

Talsu draudzes prāvests **Marcins Vozņaks**

Jauni amati Latvijas Bīskapu konferencē

18. oktobrī Latvijas bīskapi bija pulcējušies uz kārtējo Bīskapu Konferences pilnsapulci, kur viens no galvenajiem jautājumiem bija jauna LBK priekšsēdētāja ievēlēšana, jo līdzšinējā LBK priekšsēdētāja bīskapa Antona Justa pilnvaras bija izbeigušās. Šoreiz par LBK priekšsēdētāju ievēlēja Rēzeknes – Aglonas diecēzes bīskapu Jāni Buli. Par priekšsēdētāja vietnieku ievēlēja Rīgas arhibīskapu metropolītu Zbigņevu Stankeviču, savukārt Konferences ģenerālsekretāra amatā palika Liepājas bīskaps Vilhelms Lapelis. Saskaņā ar Konferences statūtiem amatu pildīšanas ilgums ir trīs gadi.

Rūpēs par liturģisko atjaunotni un Dievišķā kulta attīstību, Latvijas Bīskapu Konference ir nodibinājusi Liturģijas komisiju un par tās vadītāju ievēlējusi Jelgavas diecēzes bīskapu Edvardu Pavlovski, uzticot viņam rūpes par komisijas locekļu izvēlēšanu un virzīšanu apstiprināšanai saskaņā ar statūtiem.

Liturģijas komisijas mērķis ir kompetentas Baznīcas autoritātes vadībā veicināt liturģijas un ar to saistītās formācijas attīstību Latvijā. Tā kā komisija ir Bīskapu Konferences apakšstruktūra, tā darbojas ciešā sadarbībā ar diecēžu bīskapiem. Īpašā veidā komisija sadarbojas ar dažādajām struktūrām, kas iesaistītas liturģijas jomā Latvijā, kā arī ar starptautiskām institūcijām.

Sveces iedegšana Liepājas adventa vainagā

26. novembra vakarā, neļaujot stiprajam vējam izjaukt ieplānoto, Liepājas pilsētas iedzīvotāji un tās viesi pulcējās uz pirmās sveces iedegšanu "Rožu laukuma" adventa vainagā. Pasākuma iniciatori bija Liepājas Domes reliģisko lietu komisijas locekļi, kuri aicināja Liepājas kristiešus – baptistus, katoļus, luterāņus, metodistus un adventistus aktīvi līdzdarboties tā tapšanā. Tika izveidotas vairākas teltis, kurās bērni varēja radoši darboties: cept piparkūkas, veidot adventa vainagus un spēlēt spēles. Draudzīgo atmosfēru mājīgāku padarīja karsta tēja un piparkūkas, ar ko tika cienāti klātesošie.

Uz skatuves, kas bija uzcelta laukumā starp viesnīcu "Līva" un kinoteātri "Balle", kāpa dziedātāji, spēlētāji un runātāji no dažādām Liepājas kristiešu draudzēm, lai dalītos priekā par Labo Vēsti visiem cilvēkiem. Dažādu konfesiju garīdznieki aicināja atvērt sirdis mīlestībai, gaidot lielo brīnumu – Jēzus Kristus piedzimšanu. Savstarpējas uzmanības, viesmīlības un cerības piepildīts bija šis laiks, kas aizritēja nemanot līdz brīdim, kad gaisā, bērnu palaisti, pacēlās balti baloni. Tie vēstīja gan par adventa sveces iedegšanas brīdi, gan sev līdzi aiznesa Labo Vēsti par to, cik ļoti Dievs mīl katru cilvēku. Visi šie brīnišķīgie mirkļi bija iespējami, pateicoties finansiālajam atbalstam, kas tika saņemts no Liepājas pilsētas Domes un Liepājas draudzēm.

Arī šobrīd "Rožu laukuma" adventa vainags turpina savu *misiju* Liepājas *sirdī* – atgādinot par Dieva nākšanu pie cilvēkiem, lai viņus vestu pie Sevis.

Ieva Liede

Liepājas Katoļu pamatskolas bērnu ansamblis priecēja klātesošos ar savām skanīgajām balstiņām

Ticības padziļināšanas kursi pie Liepājas dominikāņu klostermāsām

Manas dzimtas saknes meklējamas Latgalē, kur ir spēcīgas Baznīcas tradīcijas. Vecāki man mācīja tradicionālo pieeju – lūgties kā lūgšanu grāmatā rakstīts un tad, kad tradīcijas un Baznīcas mācība to prasa. Padomju laikos Bībeli netiku pat redzējusi, bet katehisms – daļēji aizmirsies no bērnības dienām, kad gatavojos pirmajai Komūnijai. Atmodas laikā parādījās pirmās, vēl mašīndrukā pārrakstītās teoloģiska satura grāmatas. Pēc tam sāku patstāvīgu Bībeles studēšanu. Vēlāk ticības patiesības palīdzēja izprast arī "Mieram tuvu" ikdienas lasīšana.

2010. gada septembrī dominikāņu klostermāsa Diāna ierosināja piedalīties "Ticības padziļināšanas kursos". No septembra līdz maijam tikāmies reizi nedēļā tējnīcā „Pie Labā Gana" un Sv. Meinarda baznīcā. Māsa Diāna nolasīja lekciju kursu, kas ļāva tuvāk iepazīt Baznīcu, tās hierarhiju, lūgšanu dzīvi, sakramentus, desmit Dieva baušļus, padziļināti arī studējām Katoliskās Baznīcas katehismu. Materiāls tika izklāstīts visiem saprotamā veidā, ilustrēts ar piemēriem no Bībeles un ikdienas dzīves. Māsa Diāna ir talantīga skolotāja un pedagogs – vissarežģītākās lietas ar shēmu un attēlu palīdzību padara vienkāršas un saprotamas. Klausītāju vidū bija gan Sv. Jāzepa katedrāles, gan Sv. Meinarda draudzes ticīgie, kā arī citi cilvēki, kuri turpina meklēt Dievu.

Kursu apmeklētāja Janīna atzīst: „Ticības stiprinājums šajās mācībās ir tas, ka pavisam reāli tieku attālināta no grēka. Kad dažbrīd pārāk sekli uztveru Bībelē rakstīto, nevaru saprast Evaņģēliju, tad māsa Diāna nāk kā *gaismas stars*."

Noslēdzot mācību gadu, saņēmām diplomus, kas apliecina, ka esam pabeiguši ticības padziļināšanas kursus. Tas bija jauks pārsteigums.

Šādi kursi turpinās arī šogad, pirmdienās 18.30 Sv. Meinarda baznīcā. Šī mācību gada plānā ir Jaunās Derības studēšana. Esam jau noklausījušies lekcijas par Bībeles vēsturi un uzsākuši Mateja evaņģēlija apskati.

Esmu pateicīga Dievam par šo jauko dāvanu – iespēju padziļināt savu ticību un tuvoties Dievam māsas Diānas OP vadībā. Lai Dieva žēlastība pavada māsu Diānu un Judīti viņu cēlajā kalpošanas darbā!

Elvīra Stivriņa

Foto: Judīte Šķecina OP

Dominikāņu klostermāsas Diānas Jaks vadītās lekcijas palīdz izprast un padziļināt ticību

Pasmaidīsim

Kāds skopulis uzstāda peļu slazdu, bet siera vietā uzliek siera reklāmu no avīzes. Otrā rītā viņš blakus slazdam atrod peles fotogrāfiju.

☺ ☺ ☺

– Jānīt, vai tu spēlē tauri?
– Nē.
– Bet tavs brālis?
– Jā.
– Kas jā?
– Arī nespēlē!

☺ ☺ ☺

Ekskursijas vadītājs zooloģiskajā dārzā skaidro:
– Šis zilonis ir no Indijas, bet šis – no Āfrikas!
Kāds ekskursants uzdod jautājumu:
– Bet kāda starp tiem atšķirība?
– Milzīga! Vienu sauc Radža, bet otru – Bobo...

☺ ☺ ☺

Saruna zooveikalā:
– Vai jums ir kāds runājošs papagailis?
– Nē, nav. Toties ir viens dzenis.
– Ak tā, un vai viņš prot runāt?
– Nē, tikai telegrafēt ar Morzes ābeci.

☺ ☺ ☺

– Vecmāmiņ, vecmāmiņ, kāpēc tev ir tik lielas acis?
– Lai tevi varētu labāk saredzēt...
– Bet kāpēc tev ir tik lielas ausis?
– Lai tevi varētu labāk sadzirdēt...
– Bet kāpēc tev ir tik liels deguns?
– Mēs taču esam ziloņi, mazdēliņ...

ZIŅU PORTĀLS:

www.katedrale.lv

Laikraksta nākamais numurs 31. janvārī

Izdevējs: Romas katoļu Baznīcas Liepājas diecēze.
Redakcijas adrese: Liepāja, Peldu 15. Tālrunis/fakss 63425422, mob. tālr. 26310871, e-pasts: nac@tvnet.lv
Redaktore: Ieva Liede. Teoloģiskie recenzenti: bīskapi – Vilhelms Lapelis, Ārvaldis Andrejs Brumanis.
Korektore: Ērika Korāte

Avīze iznāk 6 reizes gadā, to var iegādāties baznīcu grāmatu galdos.

Iespiests: Tipogrāfijā "Kurzemes Vārds", Liepājā, Radio ielā 19.
Redakcija tiesīga koriģēt iesūtītos materiālus.
Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz "Nāc".
Tirāža: 7500.